

[Bindslev.]

paa Ejerne, at et Lejeforhold ikke har været i 5 Aar. Der kan jo have været Dødsfald og adskillige andre Aarsager, som er indtraadt i Lejeforholdet, som har gjort, at dette er blevet opløst. Vi mener derfor, at nogle lempede Regler her bør indføres.

Jeg har her givet et Par Antydninger af, at vi paa visse Punkter kunde ønske nogle Ændringer, og ved en Gennemgang i Udvalget vil formentlig ogsaa kunne findes andre Punkter frem, hvor en Forhandling kunde skønnes ønskelig. Men paa den anden Side forekommer det mig, at de Spørgsmaal, som det her drejer sig om, alligevel er saa smaa, at jeg vilde mene, der var Mulighed for, at man kunde vinde Ministerens Øre derfor, saaledes at der kunde blive Enstemmighed om nogle Ændringer.

Jeg gaar altsaa ud fra, at Lovforslaget bliver henvist til et Udvalg, hvor der vil blive givet os fornuftig Tid til at gennemgaa Forslaget og eventuelt ogsaa til at høre de Synspunkter, som kan komme frem saavel fra Ejeres som Lejeres Side. Men inden jeg afslutter de Bemærkninger, jeg her har fremsat, vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger om Lovforslagets Forhold til Byggeriet. Ogsaa de tidligere Ordførere har været inde herpaa. Som Lovforslaget i sig selv er affødt af Frygten for, at de ændrede Forhold i Verden og herhjemme skal medføre en Stagnation i Byggeriet, saa maa det vel ogsaa være en naturlig Bestræbelse, i det Øjeblik man gaar ind i en saadan Lovgivning, at man da ikke skaber en Lovgivning, som yderligere befæster Stagnationen i Byggeriet. Derfor mener jeg ogsaa af den Grund, at Lovforslagets Midlertidighed skarpt maa markeres.

Der er jo mange Forhold, der indvirker paa Byggeriet. Det er ikke alene Spørgsmaalet om Materialets Fremskaffelse og Priserne herpaa, det er ogsaa Kapitalforholdene, Prioriteringsforholdene, Finansieringen af Byggeriet, som bestemmer, om det overhovedet er muligt at gennemføre Byggeriet i det Omfang, hvori det er nødvendigt. I sig selv er dette et Spørgsmaal, som nok kunde være egnet til at paakalde Statsmagtens Interesse, og hvis Ministeren har nogle Planer i saa Henseende, lytter vi gerne dertil.

Men hertil maa det yderligere erindres, at en Statsindgriben i Retsforholdet mellem Ejer og Lejer let efter sin Karakter vil kunne virke fremmede eller lammende paa det private Initiativ. Man behøver blot at gaa til de Forhold, der var under Verdens-

krigen, hvor Statsmagten greb ind paa meget afgørende Maade i Forholdet mellem Ejer og Lejer. Ogsaa fra vor Side erkendte man Nødvendigheden af at være med i en Regulering, men man kan ikke se bort fra, at selve den Regulering kom til at virke lammende paa det private Initiativ og var med til at fæstne hele den Bygge- og Boligkrise, som begyndte under Verdenskrigens Aar, og som fortsattes langt ind i Efterkrigstidens Aar. Skal vi undgaa en saadan Krise og en saadan Følge af en Lovgivning af denne Art, da maa den ikke alene gøres midlertidig, men da maa man ogsaa have i Tankerne ved en eventuel Fortsættelse af denne Lovgivning at lægge den saadan til Rette, at man ikke ved Statens Indgriben kommer til at virke hemmende og lammende paa Byggeriet, men at man kommer til at virke fremmede paa Byggeriet.

Lige saa berettiget det kan være at søge at hindre en umiddelbar Lejeforhøjelse, lige saa forkert vil det være kunstigt at fastholde et Lejeniveau, der gaar paa tværs af den almindelige økonomiske Udvikling. Derfor vil jeg gerne høre den højtærede Ministers Anerkendelse af, at den almindelige økonomiske Udvikling herhjemme i den ene eller anden Retning, men desværre vel i Retning af Prisforhøjelser paa en Række Omraader, ogsaa vil kunne virke derhen, at Spørgsmaalet om Lejeniveauet bør tages op til en uvildig Undersøgelse. Staten bør ikke lægge en lammende Haand paa den økonomiske Udvikling her, hvis den økonomiske Udvikling paa alle andre Omraader tager en bestemt Retning. Det vil nemlig ikke alene faa ulykkelige Følger for de paagældende Grundejere, der naturligvis ogsaa er Mennesker, hvis Interesser bør forsvares, men det vil i sin Helhed være til Ulykke for Samfundet og dermed ogsaa for Lejerne. Det er en Samfundsinteresse i videste Omfang, der her er Tale om, og jeg vil gerne allerede nu pege paa den, for at man kan være klar over, at naar man gennemfører en Lovgivning som denne, saa skal den have Midlertidighedens Karakter, idet man maa være klar over, at det Perspektiv, der aabner sig, naar man betragter den almindelige økonomiske Udvikling, er af en saadan Karakter, at andre Foranstaltninger meget hurtigt kan blive nødvendige.

Med disse Ord skal jeg anbefale, at Lovforslaget overvises til en forstaaende Udvalgsbehandling, og hertil giver vi vort Tilsgagn.

Valdemar Sørensen: Det ærede Medlem Hr. Bindslev nærede, som Forslaget var